

LUONNONHAITTA-KORVAUKSEN KANSALLISEN LISÄOSAN SITOMUSEHDOT 2009 MANNER-SUOMESSA

1. Sitoutuminen

Viljelijä

Luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa (jäljempänä LFA-lisäosa) voidaan maksaa LFA-lisäosan ehdot ja luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdat 1.1-1.4. täyttävälle viljelijälle. Viljelijän on toimitettava kirjallinen lomakkeella nro 176 annettava sitoumus LFA-lisäosasta viimeistään **30.4.2009** sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka toimialueella maatilana talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, lomake on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa tilan peltoalasta. Postitse palautettu lomake katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä mainitulle toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettuna viimeistään 30.4.2009. Jos hakemus on jätetty säädetyn viimeisen hakupäivän jälkeen, sovelletaan hakemuksen myöhästymiseen luonnonhaittakorvauksen myöhästymisseuraamuksia.

Sitomuskausi

LFA-lisäosaan voi sitoutua vain samanaikaisesti ja samaksi ajanjaksoksi luonnonhaittakorvaussitoumuksen kanssa. Viljelijä, joka antaa uuden luonnonhaittakorvaussitoumuksen vuonna 2009, sitoutuu LFA-lisäosaa koskevan sitoumuksen antaessaan viideksi vuodeksi LFA-lisäosan sitomusehtojen noudattamiseen. Lisäosasta annettavan sitoumuksen sitomuskausi alkaa luonnonhaittakorvauksen ensimmäisestä maksupäivästä lukien. Tuen saamisen ehtoja on noudatettava jo ensimmäisenä hakuvuonna 1.5. lähtien. Vuonna 2009 annettavan luonnonhaittakorvaussitoumuksen voimassaoloaikana ei myöhempiä vuosina LFA-lisäosaan voi enää sitoutua, ellei samalla anneta uutta luonnonhaittakorvaussitoumusta.

Sitomuskaudella tapahtuvat muutokset

Viljelijää tai tilaa koskevista olosuhteiden muutoksista, esimerkiksi koko tilan myynnistä tai vuokrauksesta tai kotieläintilan muuttumisesta kasvinviljelytilaksi, on ilmoitettava luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdan 6. mukaisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

LFA-lisäosasisitoumuksen luopumis- ja raukeamistapauksissa noudatetaan luonnonhaittakorvauksen sitomusehdoissa kohdassa 5.2. mainittuja ehtoja. LFA-lisäosasisitoumuksista luopumisesta on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle luonnonhaittakorvauksesta luopumisen yhteydessä. LFA-lisäosaa koskevan sitoumuksen voi siirtää luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdan 5.1. mukaisesti luonnonhaittakorvauksen sitoumuksen yhteydessä lomakkeella 160.

Takaisinperintä

Jos viljelijä luopuu LFA-lisäosan maksun perusteena olevasta luonnonhaittakorvauksesta ennen sitomuskauden päättymistä, maksettu LFA-lisäosa peritään takaisin. Jos viljelijän luonnonhaittakorvaussitoumus on kuitenkin ollut voimassa kolme (3) vuotta ja viljelijä luopuu koko tilan myynnin kautta tai muutoin kokonaan maatalouden harjoittamisesta, LFA-lisäosaa ei peritä takaisin. Luonnonhaittakorvaussitoumuksista luopumisella tarkoitetaan myös tilannetta, jossa sitoutunut viljelijä ei hae vuosittaista maksatusta. Viljelijää kuullaan ennen takaisinperintäpäätöksen tekemistä.

Jos viljelijä luopuu luonnonhaittakorvaussitoumuksista ylivoimaisen esteen vuoksi, LFA-lisäosaa ei peritä takaisin. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan luonnonhaittakorvauksen sitomusehdoissa mainitut ylivoimaiset esteet.

2. LFA-lisäosan määrä ja maksaminen

LFA-lisäosan maksatusta on haettava vuosittain pinta-alatukihakemuksella, joka on toimitettava viimeistään pinta-alatukien viimeisenä hakupäivänä tukea käsittelevälle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

LFA-lisäosaa maksetaan samalle peltoalalle, joka on kyseisenä hakuvuonna luonnonhaittakorvauskelpoista ja jolle maksetaan mahdollisten valvontaseuraamusten jälkeen luonnonhaittakorvausta. Luonnonhaittakorvausta ei makseta eikä siten myöskään LFA-lisäosaa esim. luonnonniityille ja -laitumille, kasvimaalle, tilapäisesti viljelemättömälle peltoalalle eikä viljelemättömälle peltoalalle lukuun ottamatta luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdan 2.2. 1) -kohdassa tarkoitettuja hoidettuja viljelemättömiä peltoaloja. Myöskään metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvartisten energiakasvien alasta, joulu-

puiden kasvatuksesta ja muun kuin tilatukeen oikeutetun hampun alasta ei makseta LFA-lisää kuten ei luonnonhaittakorvaustakaan. Luonnonhaittakorvauksen vuosittaisista maksumuutoksista ja -aloista on kerrottu tarkemmin luonnonhaittakorvauksen sitomusehtojen kohdassa 2.2.

LFA-lisäosaa maksetaan vuoden 2009 kasvukauden ajan luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoiseen tuotantoon käytetystä pellostä tukialueittain ja tukitasoryhmittäin enintään seuraavat määrät:

	Tukialueet A, B ja C1 euroa/ha	Tukialueet C2–C4 euroa/ha
Perusosa	20	25
Kotieläintilan korotus	80	80

Kasvinviljelytilalle maksetaan perusosa. Kotieläintilalle maksetaan sekä perusosa että kotieläintilan korotus.

Jos luonnonhaittakorvauksen ja LFA-lisäosan yhteismäärän perusteella koko maan tukikatokeskiarvo 250 €/ha uhkaa ylittyä, alennetaan sekä maksettavaa LFA-lisäosan perusosaa että kotieläintilojen korotettua lisäosaa samassa suhteessa koko maassa siten, että tukikatokeskiarvo pysyy sallitun suuruisena ja ettei LFA-lisäosaan varattuja määrärahaa hyödyksi ylitetä.

LFA-lisäosa maksetaan samalta alalta kuin mistä luonnonhaittakorvaustakin maksetaan

Tuotantosuunnan määräytyminen

LFA-lisäosaa koskevaa sitoumusta tehtäessä tila ilmoittautuu joko kotieläintilaksi tai kasvinviljelytilaksi. Kotieläintilalla on oltava vähintään 0,4 eläinyksikköä luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista peltohehtaaria kohden tai tilalla on oltava vähintään 10 eläinyksikköä koko sitoumuskauden ajan ja tällöin tilan eläintiheyden on oltava vähintään 0,2 eläinyk-

sikköä luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista hehtaaria kohden.

Kotieläintilaksi ei voi ilmoittautua tila, joka on lopettanut kotieläintuotannon ennen 30.4.2009. Tilan pitää harjoittaa siten kotieläintaloutta 30.4.2009, ellei kyse ole sallitusta lyhytaikaisesta tuotantotauosta, mitä edellytetään tietyissä tuotantotavoissa tai mikä aiheutuu kotieläinrakennuksen peruskorjauksesta, laajentamisesta tai muuttamisesta tai ylivoimaisesta esteestä.

Tuotantosuuntaa määritettäessä tilan eläinyksikköiden määrä on ensimmäistä LFA-lisäosasisitumisvuotta edeltävän vuoden eläinmäärä edellyttäen, että tuotanto jatkuu myös ensimmäisenä sitoumusvuonna. Nautojen, jotka ovat 6 kk tai tätä vanhempia, eläinyksikkömäärä saadaan nautaeläinrekisteristä. Sikojen eläinyksikkömäärä saadaan sikarekisteriin ilmoitusten perusteella. Muiden eläinten eläinyksikkömääränä käytetään kansalliseen tukeen oikeutettua eläinyksikkömäärää tai viljelijän vaatimuksesta valvonnassa todettua eläinmäärää. Kotieläintilaksi hakeutuvan tilan on lisäksi palautettava lomake nro 176A, jolla ilmoitetaan tilan vuoden 2008 kansalliseen kotieläintukeen oikeutettu eläinyksikkömäärä. Tilan peltoalana käytetään eläintiheyttä laskettaessa ensimmäisen sitoumusvuoden luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista pinta-alaa. Vertaamalla eläinyksikkömäärää tähän pintaalaan viljelijä voi laskea eläintiheyden ja todeta, kumpaan LFA-lisäosan tilatyyppeihin tila kuuluu. Lomake palautetaan yhdessä LFA-lisäosasisitumuslomakkeen nro 176 kanssa viimeistään 30.4.2009 kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Käytettävät eläinyksikkökertoimet ovat samat kuin kansallisessa kotieläintuessa käytettävät kertoimet. Ne poikkeavat ympäristötuesta käytettävistä kertoimista.

Eläintiheyttä (ey/ha) määriteltäessä käytetään seuraavia eläinyksikkökertoimia:

	ey=eläinyksikkö
Urospuoliset nautaeläimet ja hiehot (6-24 kuukautta)	0,6
Urospuoliset nautaeläimet ja hiehot (yli 24 kk), emolehmät ja lypsylehmät	1,0
Uuhet	0,15
Kutut	0,48
Emakot ja karjut	0,7
Muut siat (3-8 kk)	0,23
Munivat kanat, mukaan luettuina emokanat	0,013
Broileriemot	0,025
Ankka-, hanhi- ja kalkkunaemot	0,026
Fasaani- ja sorsaemot, tarhatut	0,013
Broilerit	0,0053
Hevoset:	
- siitostammat (mukaan luettuina ponitammat)	1,0
- suomenhevoset	0,85
-1-3 -vuotiaat muut hevoset ja ponit	0,6

Jos tilan eläinyksikkömäärä on käynnissä olevasta kotieläininvestoinnista tai viljelijästä riippumattomasta syystä johtuen poikkeuksellisen alhainen LFA-lisäosasisitouxuksen antamista edeltävänä vuonna, voidaan viljelijän hakemuksesta käyttää edellisen vuoden eläinmäärän sijasta yhtä tätä vuotta edeltävien kolmen vuoden eläinmäärää tilan tuotantosuuntaa määritettäessä. Näissä tapauksissa edellytetään, että tila jatkaa edelleen tuotantoaan ja että tilan eläinmäärä on vähentynyt vähintään kolmanneksella vakiintuneesta tasosta.

Käytettäessä poikkeusvuoden eläinmääriä on toimitettava erillinen selvitys kyseisen vuoden eläinmääristä ja muista asiaan vaikuttavista seikoista lomakkeen nro 176 mukana.

Tilan tuotantosuuntaa määritettäessä tai sitoumuskaudella tilan säilymistä kotieläintilana arvioitaessa voidaan yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö), jolla ei ole LFA-lisäosasisitouxusta, eläinmäärä ottaa mukaan LFA-lisäosasisitouxuksen antaneen tilan eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut ja on vaaditulla tavalla perheyriyksen jäsenten hallinnassa. Kyseisen yrityksen kaupparekisteriote on toimitettava lomakkeen nro 176 liitteenä. Oteesta selviää määräysvallan alkaminen ja määräysvallan jakaantuminen. Määräysvallan on pitänyt alkaa viimeistään edellisen tukivuoden päätukihauun viimeisen hakupäivän jälkeisenä päivänä. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea vain yhden LFA-lisäosasisitouxuksen tehneen tilan hyväksi, joka on

kokonaan perheyriyksen jäsenten hallinnassa koko LFA-lisäosasisitouxuskauden aikana.

Tuotannon tai tilarakenteen muutokset sitoumuskaudella

Tilan säilymistä kotieläintilana seurattaessa käytetään tukivuotta edeltävän vuoden eläinmäärää ja tukivuoden luonnonhaittakorvauksen tukikelpoista peltoalaa. Lisäksi tilan pitää harjoittaa kotieläintaloutta kunkin tukivuoden päätukihauun viimeisenä hakupäivänä, ellei kyse ole edellä mainitusta sallitusta lyhytaikaisesta tuotantotauosta.

Jos tila on päässyt kotieläintilaksi 0,4 ey:llä/LFA-tukikelpoinen ha ja eläintiheys laskee jatkossa tämän alle, tilan on siirryttävä mahdollisimman nopeasti noudattamaan vaatimusta, jossa tilalla on vähintään 10 eläinyksikköä koko sitoumuskauden ajan ja eläintiheys on vähintään 0,2 ey/LFA-tukikelpoinen ha. Tällöin lyhytaikaiset tuotantotauot ovat mahdollisia vain edellä mainituin edellytyksin.

Kotieläintila muuttuu kasvinviljelytilaksi, jos tila ei täytä kotieläintilalle asetettuja ehtoja. Poikkeuksellisesta olosuhteesta ja tilan tuotantosuunnan muuttumisesta on ilmoitettava viipymättä ja viimeistään 10 työpäivän kuluessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Kasvinviljelytilaksi muuttunut tila voi palata kotieläintilaksi sitoumuskauden aikana kerran, jos se on alun perin ilmoittautunut ja hyväksytty kotieläintilaksi. Halukkuus siirtyä takaisin kotieläintilaksi ilmoitetaan tukihauun yhteydessä lomakkeella 176A.

Tila, joka on saanut vain LFA-lisäosan perusosaa, voi saada korotettua kotieläintiloille tarkoitettua tukea, jos kesken sitomuskauden tapahtuu sukupolvenvaihdos tai muu koko tilan hallinnan siirto ja sitoumus siirretään tai tapahtuu lisäosasisitömuksen tehneiden tilojen välisiä yhdistymisiä tai tila antaa uuden luonnonhaittakorvausta koskevan sitoumuksen ja em. muutosten jälkeen tila täyttää kotieläintilalle asetetut yleiset ehdot (vähintään 0,4 ey/ha tai vähintään 10 ey/tila ja vähintään 0,2 ey/ha).

Lisäosasisitömuksen siirron yhteydessä tilan tuotantosuunta voidaan muuttaa kotieläintilaksi, jos tila täyttää kotieläintilan edellytykset. Kotieläintilan korotus voidaan myöntää aikaisintaan lisäosasisitömuksen siirtovuotta seuraavana tukivuonna.

Sukupolvenvaihdostilanteessa tilaa jatkava viljelijä voi muuttaa tilan tuotantosuunnan kotieläintilaksi, jos tila täyttää kotieläintilan edellytykset. Eläinyksikkömääränä laskettaessa otetaan huomioon vain jatkavan viljelijän hallinnassa sukupolvenvaihdospäivämäärästä alkaen olleet eläimet kansallisen kotieläintalouden tuen laskentasääntöjen mukaisesti. Kotieläintilan korotus voidaan myöntää aikaisintaan sukupolvenvaihdosvuotta seuraavana tukivuonna.

Jos kotieläintilalla tehdään sukupolvenvaihdos tai tila siirtyy koko tilan hallinnon siirtona, tila säilyy kotieläintilana niin kauan kuin tila täyttää kotieläintilan edellytykset.

Jos LFA-lisäosasisitömuksen aiemmin tehnyt viljelijä saa sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallinnan siirron johdosta haltuunsa kotieläintilan edellytykset täyttävän tilan, jonka entinen haltija on tehnyt LFA-lisäosasisitömuksen, voidaan jatkava tilakokonaisuus katsoa kotieläintilaksi, jos kotieläintilan edellytykset täyttyvät tilojen yhteenlaskettujen pintaalojen ja eläinyksikkömäärien perusteella. Kotieläintilan korotus voidaan myöntää tukivuonna, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnon siirto tapahtuu viimeistään tukivuoden päätukihauun viimeisenä hakupäivänä. Jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnon siirto tapahtuu tämän jälkeen, kotieläintilan korotus voidaan myöntää aikaisintaan seuraavana tukivuonna.

Jos kotieläintilan luonnonhaittakorvauksen tukikelpoinen pinta-ala kasvaa sitomuskauden aikana, on uusi peltoala oikeutettu samantasoiseen LFA-lisäosaan kuin vastaavassa käytössä ollut tilan aikaisempi peltoala.

Valvonta

Kotieläintilan ehtojen täyttymistä tarkastellaan valvontojen yhteydessä. Jos kotieläintilaksi ilmoittautunut tila todetaan valvonnassa kasvinviljelytilaksi eikä tila ole tehnyt tilatyypin muutosilmoitusta, tilan tilatyypin muutetaan ao. vuodesta lähtien sitomuskauden loppuun kasvinviljelytilaksi ja maksettavaa valvontavuoden kasvinviljelytilan tukea alennetaan 10 %. Muilta osin lisäosan valvonta tapahtuu luonnonhaittakorvauksen valvonnan yhteydessä. Luonnonhaittakorvauksen valvonnasta on kerrottu luonnonhaittakorvauksen sitomusehdoissa.

3. Kirjanpitovelvollisuus tilatyypin määrittämistä varten

Sikojen ja siipikarjan määristä tulee pitää kirjanpitoa tilalla. Eläinrekisterien tiedot tulee pitää ajan tasalla kaikkina sitomusvuosina. Tarvittavaa kirjanpitoa on säilytettävä tilalla mahdollisia tarkastuksia varten vähintään kolme vuotta sitoumuksen päättämistä.

Kirjanpidon mukaista eläintiheyttä seurattaessa on otettava huomioon, että esimerkiksi vuonna 2009 emakoiden, kanojen, broiler- ja kalkkunaemojen osalta laskentakausi on 1.10.2008-1.9.2009. Huomioitava on myös, että emakoiden suurinta ja pienintä eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskennassa. Kanojen sekä broiler- ja kalkkunaemojen ey-määrässä ei oteta mukaan laskentaan suurinta ja neljää pienintä eläinmäärää. Vaikka laskentaan riittää vähäisempi määrä kuukausia, kirjanpitovelvollisuus koskee jokaista kuukautta.

4. Asiakirjojen säilyttäminen

Sitomusehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset on säilytettävä tilalla koko sitomuskauden ajan ja kolme vuotta sen jälkeen.